

Motion till riksdagen 2017/18:4050

av **Olle Felten och Jeff Ahl (båda SD)**

med anledning av prop. 2017/18:131 Slopad skattefrihet för förmån av hälso- och sjukvård

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om att slopa skattefriheten för förmån av hälso- och sjukvård.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa skillnaderna i beskattning för förmån av fri hälso- och sjukvård samt läkemedel mellan privatanställda och statligt anställda, samt deras medföljande familjemedlemmar, under utlandstjänstgöring och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta hänsyn till småföretagens situation och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om värdering av en förmån av hälso- och sjukvård och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skjuta på ikraftträdandet av propositionens förslag till den 1 januari 2019 och tillkännager detta för regeringen.

Hantering enligt det finanspolitiska ramverket

I regeringens budgetproposition för 2018 aviserades ett förslag om att slopa skattefriheten för förmån av hälso- och sjukvård. En överslagsberäkning av en förmodad ökad skatteintäkt har redovisats i budgeten. Regeringen anser därmed att förslaget bör betraktas som en del av budgeten, med hänvisning till det finanspolitiska ramverket, och att oppositionen därmed inte kan yrka avslag på propositionen om det skarpa förslaget.

Samma metodik användes för att trumfa igenom höjningen av avkastningsskatten på investeringssparkonto och kapitalförsäkringar i november 2017. Debatten om hur regeringen smyger in oberedda förslag i budgetpropositionen, för att kunna få igenom kontroversiella skattehöjningar, blev då omfattande. Alliansen lade sig platt och därmed var sveket mot skattebetalarna ett faktum.

I denna proposition ligger många viktiga frågor under luppen. En av dessa är hur regeringen använder det finanspolitiska ramverket för att vinna partipolitiska poäng. Det är ett oetiskt agerande som sätter riksdagens arbetsformer på spel. Det går helt enkelt inte att lita på regeringens agerande och det finns därmed anledning att hantera budgetfrågan som sekundär i de fall regeringen försökt baka in dåligt eller inte alls beredda förslag i budgetpropositionen.

Villkoren för att anse att ett skatteförslag ingår i budgeten är inte uppfyllda om förslagen inte är beredda i enlighet med riksdagsordningen och det finanspolitiska ramverkets regler. Att regeringen har gjort en grov uppskattning av ett gissat utfall av den aktuella åtgärden räcker inte för att uppfylla beredningskravet. Det går alltså att yrka avslag eller att yrka på förändringar i det aktuella förslaget. Regeringen får bära hundhuvudet för att förslaget bryts ut ur budgeten, eftersom förslaget lagts fram utan att ha en tillförlitlig beredning av sina kalkyler.

Vi kan också konstatera att regeringen lutar sig mot de odemokratiska slutsatserna i SOU 2017:78 En sammanhållen budgetprocess. Grundläggande för att skapa en stabil budgetprocess måste alltid vara att regeringen grundar sin politik på en majoritet av riksdagens ledamöter. Att det kan finnas svårigheter förknippat med det är inte en tillräcklig anledning att kringgå detta grundläggande kriterium för vår demokrati.

Den praxis som de etablerade partierna kommit överens om bara för att man inte klarar av att förhandla fram en majoritet som grund för sina budgetförslag har ingen legitimitet när man använder den för att sätta demokratin ur spel. Den politiska ingenjörskonsten måste återupprättas och det bästa sättet att tvinga fram en sådan ordning är att fälla de oberedda förslag som regeringen felaktigt bakat in i rambeslutet för budgeten. Som regeringen själv skriver i propositionen får avvikelser som skapas genom att regeringen inte kan samla en majoritet för sitt budgetförslag hanteras i en ändringsbudget.

Likvärdig behandling

Ett förslag i regeringens proposition är att fortsätta låta vård och läkemedel i samband med utlandsarbete vara skattebefriad. Det är en i grunden bra ordning, men det bör inte, vilket regeringen föreslår, vara skillnad på statligt anställda och privat anställda i detta avseende. För statligt anställda vill regeringen att vård och läkemedelskostnader även för medföljande ska vara skattebefriade, vilket inte föreslås gälla för privatanställda som har familjen med sig under utlandstjänstgöringen.

Detta innebär en oacceptabel skillnad i skattevillkor beroende på vem som är arbetsgivare. Sådana skillnader hör inte hemma i en rättsstat, utan här måste förslaget ändras så att förutsättningarna ur beskattningssynpunkt blir lika oavsett arbetsgivare. Vi föreslår därför att medföljande anhörigas vård och läkemedel vid utlandstjänstgöring ska vara skattebefriade, oavsett arbetsgivare. Att många utstationerade privatanställda blir skattskyldiga i det land de tjänstgör i under lång tid förändrar inte detta problem i sak, vilket regeringen hävdar i propositionen. Det är endast när personen i fråga är skattskyldig i Sverige som regeln om skattefrihet för hälso- och sjukvård är relevant. I det läget finns det inga skäl att inte tillåta skattefrihet även för hälso- och sjukvård samt läkemedel för privatanställdas anhöriga vid utlandstjänstgöring på samma sätt som för statligt anställda.

Avlastning av den offentliga vården

Privata vårdförsäkringar har en viktig uppgift att fylla, för att nödvändig vård inte ska behöva innebära onödigt långa väntetider. Om privata vårdförsäkringar minskar kraftigt kommer kraven och därmed även belastningen på den offentliga vården att öka påtagligt. Det finns därför en god anledning att uppmuntra personer till att teckna privata vårdförsäkringar, och skattebefrielse är en bra väg att lösa den frågan på.

En av huvudanledningarna till att privata vårdförsäkringar alls förekommer är att den offentliga vården inte svarar upp till de rättmätiga krav man rimligen bör kunna ställa på en välfungerande vårdapparat. Extrema väntetider och en därmed ökande vårdtyngd hos vissa patienter, men även onödiga dödsfall, gör att förtroendet för den offentliga vården sviktar. Det är en viktig drivkraft för de privata vårdförsäkringarna.

Att drygt 10 procent av den arbetsföra befolkningen har en sådan parallell vårdförsäkring innebär en påtaglig avlastning på den offentliga vården. Det innebär också att de som har en privat vårdförsäkring betalar dubbla avgifter för vård. Dessa personer betalar alltså för den vård som landstingen redan har fått betalt för att tillhandahålla men inte lyckas med. Det finns alltså även ur detta perspektiv en rättviseaspekt på att privata vårdförsäkringar borde vara fullt avdragsgilla.

Småföretagens problem

Väldigt många små företag är helt beroende av att företagaren eller vissa nyckelpersoner har en absolut minimal frånvaro. En viktig fråga, vilket t.ex. Svenskt Näringsliv och Företagarna poängterar, är att försäkringar för hälso- och sjukvård är en avgörande del av företagets viktigaste redskap för att uppfylla sitt arbetsmiljöansvar och för att minska sjukfrånvaron.

Eftersom småföretag har en mycket viktig uppgift att fylla i det svenska samhället, t.ex. när det gäller att öka sysselsättningen, finns det också ett samhälleligt intresse av att dessa fungerar så smärtfritt som möjligt. Med tanke på att landstingen inte förmår att leverera en adekvat nivå på den offentliga vården är det högst rimligt och logiskt av många småföretagare att försäkra sig om en effektiv vård när den behövs. Det är en överlevnadsfråga för många småföretag. Av det skälet är det en kontraproduktiv åtgärd att öka beskattningen av sådana försäkringar.

Värdering av hälso- och sjukvårdstjänster

Om skattefriheten för hälso- och sjukvårdstjänster avskaffas, som regeringen vill, måste värderingen av det som uppfattas som förmån göras på ett adekvat och logiskt sätt. Värdet av en sådan tjänst bör kopplas till den kostnad som försäkringstagaren skulle belastas med om vården utfördes av den offentliga vården. Det betyder att om den försäkringsbetalda vården är gratis skulle förmånsvärdet bli aktuell patientavgift samt eventuella särskilda avgifter för sjukhusvistelse, dvs. de kostnader man inte behöver betala i jämförelse med den offentliga vården.

Att vården utförs snabbare genom en privat vårdförsäkring är i detta sammanhang irrelevant, eftersom det endast visar att den offentliga vården inte klarar av sitt uppdrag. Sådana fördelar bör alltså inte tas med som ett värde i förmånsberäkningen.

Ikraftträdande

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft redan den 1 juli 2018. Det innebär att redan ingångna avtal om att teckna försäkringar för hälso- och sjukvård kan påverkas och att förutsättningarna för dessa ändras på ett sätt som gör att omförhandling kan tvingas fram. Företag och myndigheter måste ha stabila spelregler så att man kan agera långsiktigt och hållbart ur olika perspektiv. En så snabb ändring av en väsentlig fråga som berör uppemot en knapp miljon löntagare är inte acceptabel.

Det är också viktigt, vilket många remissinstanser påpekat, att inte göra den här typen av ändringar under pågående verksamhetsår, eftersom det ändrar förutsättningarna för redan planerade och beslutade ekonomiska åtaganden. Regeringen brukar prata om hållbarhet i beslutsfattandet, men detta är ett bra exempel på den raka motsatsen.

Olle Felten (SD)

Jeff Ahl (SD)